

Marktconsultatiedocument

ten behoeve van de aanbesteding(en) voor het programma
Kaderrichtlijn Water (KRW) Oost-Nederland.

Datum [24-11-2020]

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat Oost-Nederland
Informatie	Hans Zwakenberg
Telefoon	06-53421762
Uitgevoerd door	M. Roosjen (GROW) S. Lensing (GROW)
Datum	24-11-2020
Status	Definitief
Versienummer	3.0

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Planning	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Procedure marktconsultatie	5
2.1	Voorwaarden	5
2.2	Indienen vragenlijst	5
3	Projectbeschrijving	6
3.1	Aanleiding Kaderrichtlijn Water	6
3.2	Kaderrichtlijn Water Oost-Nederland	6
4	Vraagstukken	13
4.1	Indeling realisatiecontracten	13
4.2	Hoeveelheid realisatiecontracten	14
4.3	Doorlooptijd van de realisatiecontracten	14
4.4	Contractvorm(en)	14
4.5	Aanbestedingsvorm	15
4.6	(Technische) geschiktheidseisen en de beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV)	16
4.7	Kansen en Risico's	17

Bijlage 1: Vragenlijst

Bijlage 2: Gebiedskaarten

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Rijkswaterstaat is voornemens één of meerdere aanbestedingsprocedure(s) te organiseren voor de realisatie van het programma Kaderrichtlijn Water (KRW) Oost-Nederland (KRW-ON) dat onderdeel is van het overkoepelende nationale KRW-programma welke afgeleid is van de Europese Kaderrichtlijn Water. KRW-ON betreft de realisatie van ca. 170 KRW-maatregelen hoofdzakelijk bestaande uit natuurvriendelijke oevers, geulen, strangen, beken en uiterwaardeverlagingen langs de IJssel, Nederrijn/Lek en Waal met als doel de chemische en ecologische toestand in de rivieren te verbeteren. In hoofdstuk 3 is het programma verder toegelicht.

Rijkswaterstaat is voor KRW-ON de aanbestedende dienst (en de opdracht gevende partij) en zoekt geschikte marktpartijen voor de realisatiefase.

Rijkswaterstaat hecht grote waarde aan de mening van de marktpartijen en wil hen, conform de Marktvisie, vroegtijdig en actief betrekken in de voorbereiding van het programma. Hiertoe wordt een marktconsultatie georganiseerd. Deze marktconsultatie is wederzijds vrijblijvend met volledige openbaarheid en zonder verplichtingen. De marktconsultatie wordt georganiseerd om:

- De markt te informeren over KRW-ON en de bijbehorende aankomende aanbesteding(en) en hen te interesseren en te stimuleren tot participatie;
- De markt in een vroeg stadium te consulteren over passende contract- en aanbestedingsvormen en risicoverdelingen;
- Voorgenomen keuzes van de opdrachtgever te toetsen bij de markt.

Bovenstaande zodat de samenwerking met de markt op de best mogelijke manier wordt vormgegeven zodanig dat de KRW-ON doelen worden bereikt en optimaal invulling wordt gegeven aan de ambities.

De marktconsultatie is bedoeld voor alle marktpartijen die nader kennis willen maken met KRW-ON en in beginsel interesse hebben om deel te nemen aan (de) aanbesteding(en) voor de realisatiewerkzaamheden, zelfstandig, in combinatie of als onderaannemer.

De marktconsultatie bestaat uit twee onderdelen:

- Een individuele schriftelijke marktconsultatie;
- Een gezamenlijke marktconsultatie.

De schriftelijke marktconsultatie betreft het door marktpartijen afzonderlijk invullen van een schriftelijke vragenlijst (zie bijlage 1).

In februari 2021 organiseert Rijkswaterstaat een gezamenlijke (digitale) marktconsultatie. Tijdens deze (digitale) bijeenkomst wordt het programma KRW-ON verder toegelicht en worden de uitkomsten van de schriftelijke marktconsultatie gepresenteerd. Vervolgens worden door Rijkswaterstaat, mede op basis van de

schriftelijke marktconsultatie, kansrijk geachte scenario's voor contract- en aanbestedingsvorm met de marktpartijen gedeeld en getoetst op draagvlak en mogelijke verbeteringen.

De uitkomsten van de marktconsultatie gebruikt Rijkswaterstaat als input voor het opstellen van het strategisch inkoopplan voor KRW-ON waarin onder meer de contract- en aanbestedingsstrategie wordt vastgesteld.

(deels) Tegelijk met KRW-ON worden door Rijkswaterstaat ook in het zuiden en westen van Nederland KRW-opgaven gerealiseerd met een geschatte omvang van circa 300 miljoen euro. Deze opgaven vallen buiten de scope van KRW-ON en daarmee ook buiten de scope van deze marktconsultatie die zich alleen richt op KRW-ON.

1.2 Planning

De planning voor de marktconsultatie is weergegeven in tabel 1. Het voorliggende marktconsultatiedocument met daarbij de vragenlijst voor de schriftelijke marktconsultatie is op 30 november 2020 gepubliceerd op TenderNed. Wij verzoeken de marktpartijen de ingevulde vragenlijst uiterlijk 11 januari 2021 op TenderNed te uploaden.

Tot uiterlijk 8 februari 2021 kunnen marktpartijen zich aanmelden voor de (digitale) bijeenkomst in het kader van de gezamenlijke marktconsultatie. Hierbij mogen ook partijen aanwezig zijn die geen vragenlijst hebben ingevuld. De (digitale) bijeenkomst vindt plaats op 22 februari 2021.

De mogelijkheid tot inschrijving voor de gezamenlijke (digitale) marktconsultatie wordt op een later moment separaat gepubliceerd.

Planning marktconsultatie KRW-ON

1	Publicatie marktconsultatiedocument	30 november 2020
2	Uiterste indiendatum voor het ingevulde vragenformulier (voor 16.00uur)	11 januari 2021
3	Uiterste datum voor aanmelding informatiebijeenkomst (voor 16.00uur)	8 februari 2021
4	Informatiebijeenkomst (van 13.00 tot 16.00 uur)	22 februari 2021

Tabel 1: Planning marktconsultatie KRW-ON

1.3 Leeswijzer

Dit document is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 zijn de spelregels van de marktconsultatie vermeld. In hoofdstuk 3 is de projectbeschrijving van de KRW opgenomen en wordt vervolgens het onderliggende programma KRW-ON toegelicht. In hoofdstuk 4 'Vraagstukken' zijn de onderwerpen uitgewerkt waarover Rijkswaterstaat de markt graag willen consulteren. De vragen zoals opgenomen in de vragenlijst (bijlage 1) zijn hieraan gerelateerd.

2 Procedure marktconsultatie

2.1 Voorwaarden

Op deze marktconsultatie zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

1. Deelname aan de marktconsultatie is vrijwillig en wederzijds vrijblijvend. Partijen die aan de marktconsultatie deelnemen kunnen daaraan op geen enkele wijze rechten ontlelen. Dit geldt evenzeer voor Rijkswaterstaat.
2. Eventueel door marktpartijen in verband met de marktconsultatie gemaakte of te maken kosten worden niet vergoed.
3. Deelname aan de schriftelijke marktconsultatie is slechts mogelijk door middel van tijdige inzending van de vragenlijst (zie bijlage 1). Door deelname aan de marktconsultatie accepteert de deelnemer de voorwaarden voor deelname, waaronder deze spelregels voor de marktconsultatie.
4. Rijkswaterstaat is zich ervan bewust dat het deelnemen aan de marktconsultatie niet mag leiden tot een kennisvoorsprong bij deelnemende partijen ten opzichte van niet-deelnemende partijen, indien zij na de gehouden marktconsultatie overgaat tot het uitvoeren van de voorziene aanbestedingsprocedure. Teneinde het level playing-field ten behoeve van de aanbesteding te bewaken worden dit marktconsultatiedocument en de presentatie die wordt getoond tijdens de informatiebijeenkomst ter informatie bij de aanbestedingsdocumenten gevoegd.
5. Er wordt van de marktconsultatiegesprekken geen formeel verslag gemaakt. De informatie die met de marktconsultatie wordt verkregen wordt voor zover relevant verwerkt in de aanbestedingsstukken, waardoor deze voor alle geïnteresseerde marktpartijen beschikbaar is.
6. Informatie in deze marktconsultatie kan afwijken van informatie, die later (in het kader van een aanbesteding of ander verwervingstraject) wordt verstrekt. Aan de informatie die in het kader van de marktconsultatie wordt verstrekt kunnen geen rechten worden ontleend. Indien deze informatie strijdig is met de informatie, die later (in het kader van een aanbesteding) wordt verstrekt, is de laatstgenoemde leidend.

2.2 Indienen vragenlijst

We verzoeken u uiterlijk op de in paragraaf 1.2 genoemde datum en tijdstip de door u ingevulde en ondertekende vragenlijst in te dienen als bijlage in de berichtenmodule van TenderNed.

U wordt verzocht de vragenlijst zowel in PDF formaat als in Word formaat in te dienen.

3 Projectbeschrijving

3.1 Aanleiding Kaderrichtlijn Water

De Europese Unie Kaderrichtlijn Water (KRW, 2000) schrijft voor dat zowel de grond- als waterkwaliteit van Europese wateren in 2027 voldoende schoon en gezond moet zijn. Het hele ecosysteem, inclusief de mens, is afhankelijk van water van voldoende waterkwaliteit. Wij drinken water, planten groeien van water, dieren leven in het water, maar alles heeft een bepaalde waterkwaliteit nodig om te kunnen bestaan. Middels de Kaderrichtlijn Water wil de Europese unie de verslechtering van de toestand van waterlichamen in de Europese Unie tegengaan. Het idee om dit in Europees verband op te pakken, komt voort uit de gedachte dat water zich niet aan grenzen houdt. Nederland heeft meer dan welk land baat bij (het naleven van) goede Europese afspraken met betrekking tot de waterkwaliteit. Door op Europees niveau een integrale aanpak voor waterkwaliteitsrichtlijnen te hanteren spreekt Europa 'één taal'.

Nationaal niveau

Nederland en water zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Nederland is al heel lang waterland bij uitstek. Onze molens, gemalen, polders en dijken zijn wereldberoemd. Maar hoe schoon en gezond is het Nederlandse water? De Europese richtlijn wordt door elke lidstaat vertaald naar landelijke kaders, zo ook door Nederland. Op landelijk niveau is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW-maatregelen. Omdat water zich niks van provinciale en/of landsgrenzen aantrekt, is in 2000 afgesproken om samen met verschillende rijksoverheden, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen samen te werken aan de realisatie van een goed leefgebied voor de flora en fauna welke in het gebied aanwezig zijn of in het gebied thuishoren. In het verleden zijn de rivieren in Nederland steeds meer ingericht om scheepvaart mogelijk te maken en om water af te voeren in tijden van hoge waterstanden. Daardoor zijn rivieren recht getrokken, kribvakken aangelegd, dijken aangelegd en oevers verhard (steenbestorting etc.). Dit terwijl een rivier van nature flauwe taluds heeft met lokaal steile wanden, oude armen/geulen die wel of niet meer aangetakt zijn, etc. Met de KRW-maatregelen wordt een deel van deze natuurlijke inrichting herstelt, binnen de kaders van het huidige gebruik. Hiermee wordt geborgd dat planten en dieren zich weer thuis voelen in ons land.

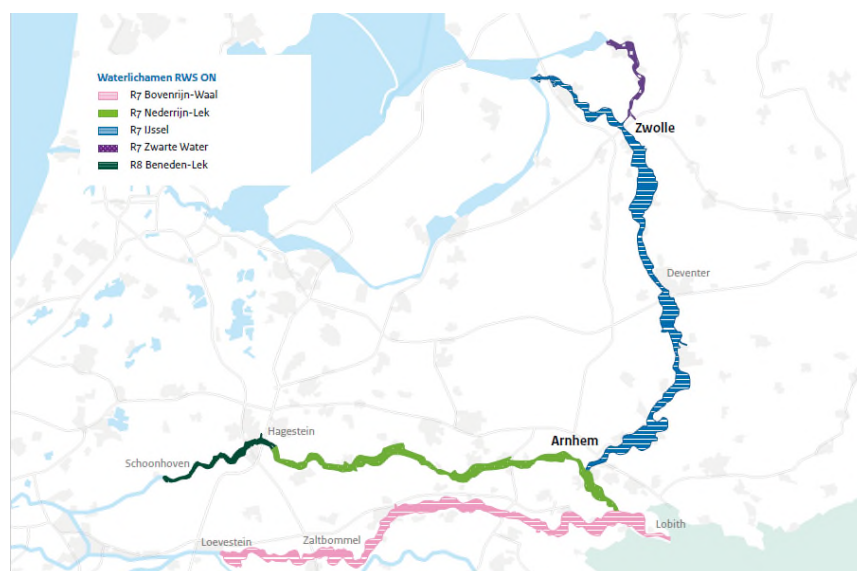
3.2 Kaderrichtlijn Water Oost-Nederland

De KRW richt zich op internationale stroomgebieden (watersystemen). Een stroomgebied omvat al het water in een bepaalde regio. Hierdoor bestaat een stroomgebied niet enkel uit rivieren maar ook uit vertakkingen, meertjes en grondwater. Nederland is opgedeeld in de stroomgebieden Eems, Rijn, Maas en Schelde. Het stroomgebied Rijn is opgedeeld Rijn-Noord, Rijn-Oost, Rijn-Midden en Rijn-West (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1: Deelstroomgebieden Kaderrichtlijn Water

KRW-ON omvat waterlichamen in zowel Maas, Rijn-Oost, Rijn-Midden en Rijn-West en heeft daarmee een grote KRW-opgave langs de Waal, Neder-Rijn/Lek en IJssel in de provincies Gelderland, Overijssel en Utrecht (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2: KRW-waterlichamen in het beheergebied van Rijkswaterstaat Oost-Nederland

Om voor alle waterlichamen een goede ecologische kwaliteit te garanderen wordt per waterlichaam een watertype vastgesteld. Bij ieder type water hoort een set met dieren en planten welke in het watersysteem thuishoren. KRW-ON richt zich momenteel tot drie groepen indicatoren van de aquatische ecologie:

1. Vissen;
2. Overige waterflora;
3. Macrofauna (waterinsecten);
4. Algen (fytoplankton).

Daarnaast wordt gekeken naar de biologie ondersteunende parameters, fysisch chemische indicatoren zoals stikstof, fosfor, temperatuur en pH, welke de ecologie beïnvloeden.

Afbeelding 3 (Bron: Blikonderwater)

Scope

De voorbereiding en uitvoering van de KRW-maatregelen bestaat uit drie planperiodes/tranches van steeds zes jaar. De uitvoering van tranche 1 is begonnen in 2009 en inmiddels afgerond. Een deel van de KRW-maatregelen van tranche 2 is in planstudie of realisatie. De scope van voorliggende opdracht beslaat een restant uit de tweede tranche (2016-2021) én de derde tranche (2022-2027) en bestaat voor KRW-ON uit circa 170 maatregelen, bestaande uit onder meer natuurvriendelijke oevers, geulen, strangen, beken en uiterwaardeverlagingen. De realisatiekosten worden geschat op circa 200 miljoen euro. In bijlage 2 zijn de maatregelen schematisch en geografisch weergegeven. Hoewel Rijkswaterstaat zorgvuldig is met hetgeen verstrekt wordt voor deze marktconsultatie kunnen er geen rechten worden ontleend aan de informatie. De overzichten in bijlage 2 zijn nadrukkelijk nog ter indicatie en gedurende de planstudie aan verandering onderhevig. Zowel het aantal, type en locatie van de maatregelen kunnen wijzigen.

Waar staan we nu?

De maatregelen hebben het MIRT 2-besluit doorlopen (verkenningfase). De planuitwerkingsfase (MIRT 3) is nu gestart en leidt in de komende jaren (2021-2027) tot het (gefaseerd) gereedkomen van realisatiecontracten.

De planuitwerkingsfase vindt plaats in nauwe samenwerking tussen Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en GROW op basis van het gedachtegoed DOEN! GROW staat voor: Green Rivers Open Wonders en is een samenwerkingsverband tussen Arcadis, Antea Group, HKV Lijn in Water en Bureau Waardenburg.

Momenteel wordt onderzocht of alle maatregelen vanuit MIRT 2 daadwerkelijk realiseerbaar zijn (kansrijke gebieden) of dat een aantal wellicht beter op een andere locatie gerealiseerd kunnen worden of komen te vervallen. Hiervoor wordt een afwegingskader opgesteld waarbij onder meer wordt gekeken naar de beste bijdrage aan de ecologische doelstellingen, grondposities, conditionering e.d. Na besluit over de definitieve maatregelen en locaties worden de ontwerpen nader uitgewerkt, de realisatiecontracten opgesteld en de MIRT 3-besluiten genomen. Daarna komen de maatregelen in realisatie. Dit proces verloopt gefaseerd. Zie hiervoor ook § 3.2.2.

Samenwerkingspartner Staatsbosbeheer

Gezien de hoeveelheid kansrijke gebieden welke in eigendom zijn van Staatsbosbeheer, zijn Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat een samenwerking aangegaan. Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer werken nauw samen als gelijkwaardige partners. Inbreng van de unieke kennis en expertise van Staatsbosbeheer zorgt voor een optimale realisatie van de KRW-maatregelen, een goede inpassing ervan op de Staatsbosbeheer terreinen en een mooie combinatie met andere natuurdoelen.

Andere partners

Binnen de stroomgebieden van KRW-ON werken provincies, gemeenten, waterschappen en Rijkswaterstaat samen. Gezamenlijk wordt bijgedragen aan het realiseren van de KRW-doelstellingen.

3.2.1 Doelstellingen en ambities

Doel van KRW-ON is het bereiken van de gewenste chemische en ecologische toestand van de waterlichamen IJssel, Neder-Rijn/Lek en Waal. Hiervoor wordt een maatregelenpakket vastgesteld, waarbij voor de afzonderlijke maatregelen (natuurvriendelijke oevers, geulen, strangen, beken, uiterwaardeverlagingen e.d.) een kwantitatieve resultaatsverplichting wordt benoemd. Dit betekent dat een bepaalde hoeveelheid km/st/ha van een type maatregel binnen een benoemd waterlichaam moet worden gerealiseerd (zie tabel 2). Voor alle waterlichamen geldt dat er rivierhout en kiezelsubstraat als paaihabitat wordt aangebracht.

De hoeveelheid wordt bepaald door vast te stellen op welke wijze de maatregelen op meest kosteneffectieve wijze bijdragen aan het ecologische doel. Het bereiken van de kwalitatieve doelen – chemische en ecologische effecten – wordt als een inspanningsverplichting beschouwd, omdat kwaliteit door meerdere factoren wordt bepaald, waarvan Rijkswaterstaat slechts een deel kan beïnvloeden.

Gelet op bovenstaande is de opgave voor de marktpartijen gerelateerd aan de kwantitatieve resultaatsverplichting, met andere woorden het realiseren van maatregelen met een door Rijkswaterstaat voorgeschreven omvang.

Waterlichaam	Geulen	Strangen	Beekmonding	Oevers	Uiterwaardeverlaging	Getijdegeul
<i>IJssel</i>	15,32 km	11,2 km	10,5 km	30 km	1,6 ha	-
<i>Neder-Rijn/Lek</i>	2,4 km	2,77 km	0,4 km	9,6 km	25,02 ha	-
<i>OM/getijdelek</i>	-	-	-	6,7	-	8,8 ha
<i>Waal</i>	8,76	1,04	-	-	9,0 ha	-

Tabel 2: Indicatieve hoeveelheid per type maatregel

Ambities

Naast het behalen van de doelstelling kent KRW-ON de volgende ambities in relatie tot de realisatiefase:

A. Planning

Rijkswaterstaat ambieert de verschillende maatregelen van tranche 2 en 3 Oost-Nederland te realiseren voor juni 2027. Dit houdt in dat de maatregelen zowel fysiek gereed als aangetoond dienen te zijn d.m.v. opleverdossiers.

B. Binnen budget blijven

Rijkswaterstaat wenst het programma binnen het beschikbare budget te realiseren. De realisatiekosten worden momenteel geschat op circa 200 miljoen euro.

C. Tevreden omgeving

Doordat de KRW-maatregelen tussen 2021-2027 op verschillende locaties gerealiseerd worden zijn er talloze raakvlakken met de omgeving. Hierbij kan gedacht worden aan particulieren grondbezitters, Staatbosbeheer, provincies, gemeenten, scheepvaart, bedrijven en omwonenden. Rijkswaterstaat wenst het programma te realiseren met aandacht voor de omgeving om geen afbreuk te doen aan het draagvlak voor het programma en de omgeving tevreden te houden.

D. Samenwerking

Rijkswaterstaat wil met de marktpartijen samenwerken volgens de Marktvisie. De 5 leidende principes hierbij zijn:

- We werken samen met trots en plezier aan de gezamenlijke opgave en dragen dat ook uit (human factors);
- Voorafgaand aan en tijdens de aanbesteding zelf wordt het fundament voor een goede samenwerking en een succesvol project gelegd (tenderen als fundament);
- De selectie- en gunningscriteria worden bepaald op basis van de juiste kwaliteit tegen een reële prijs (EMVI 2.0);
- (Er)ken elkaars belangen en risico's en handel daarnaar (risico's)';
- Zorg voor een doelmatige, rendabele en financierbare opgave voor alle betrokkenen (prijsvorming).

E. Duurzaamheid

Om per project de beste kansen in beeld te krijgen en de juiste duurzaamheidskeuzes te kunnen maken hanteert Rijkswaterstaat de aanpak duurzaam GWW. Concreet betekent dit dat in elk project middels de omgevingswijzer de kansen voor duurzame gebiedsontwikkeling verkend worden. Rijkswaterstaat focust zich binnen duurzaamheid op de volgende speerpunten:

- Energie en klimaat;
- Circulaire economie;
- Duurzame gebiedsontwikkeling.

KRW richt zich op schoon water en een gezond ecosysteem. Hierdoor kan gesteld worden dat het doel van de KRW al intrinsiek duurzaam is want het programma geeft invulling aan de groei van biodiversiteit en natuur. De algemene speerpunten

van Rijkswaterstaat zijn door het landelijke KRW-team vertaald naar onderstaande duurzaamheidsambities welke gelden voor KRW-ON:

- Hergebruik van in het project/programma vrijkomende grond en bouwstoffen;
- Een efficiënte bouwlogistiek;
- Gebruik van duurzame brandstoffen;
- Ontwerp voor optimaal beheer en onderhoud.

F. Blijven leren en verbeteren

KRW-ON is een meerjarig programma. Gedurende deze periode wil Rijkswaterstaat blijven leren, verbeteren en kansen blijven benutten. Dit betekent voor de realisatiefase dat tussentijds geëvalueerd wordt, verbeteringen in lopende- en komende projecten doorgevoerd worden en er ruimte bestaat om nieuwe inzichten en innovaties te kunnen blijven implementeren.

3.2.2 Planning en fasering

Volgens de afspraken met “Europa” moeten de KRW-maatregelen vóór juni 2027 fysiek gereed zijn. De grote omvang van KRW-ON vraagt om goede beheersing van het programma en een goede spreiding in de tijd (tot 2027) waardoor:

- De interne capaciteit (Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer) gewaarborgd is;
- De externe capaciteit (marktpartijen voor realisatie) gewaarborgd is;
- Betrouwbare en voorspelbare hoeveelheid realisatiecontracten voor de marktpartijen beschikbaar komt;
- Een stabiel en regelmatig uitgavepatroon ontstaat;
- Geen opstuwning van realisatiecontracten richting 2027 ontstaat met risico op overschrijding mijlpaal juni 2027;
- Leereffect mogelijk is gedurende de gehele periode waarin het programma gerealiseerd wordt.

Daarnaast zijn er ook externe factoren, zoals grondverwerving, conditionering (o.a. vergunningen) en het kunnen benutten van meekoppelkansen (zoals bijvoorbeeld HWBP en Natura2000), welke maken dat de maatregelen zowel in voorbereiding als uitvoering, gespreid (moeten) worden gerealiseerd.

Clustering

Naast gespreid in de tijd worden de maatregelen ook geclusterd. Doel hiervan is:

- Een efficiënter proces in voorbereiding en realisatie waardoor de (beperkte) interne capaciteit optimaal wordt benut;
- De overlast voor de omgeving te beperken (liever bijvoorbeeld 1 keer een belasting van de omgeving van 6 maanden dan 3 keer 2 maanden);
- Werk-met-werk maken;
- Projecten door grotere omvang (mogelijk) aantrekkelijker maken voor de markt.

Balans tussen vraag en aanbod in de GWW-sector

Rijkswaterstaat realiseert zich dat er naast het programma KRW-ON ook andere grote programma's en projecten op de markt komen gedurende de aanbestedingsperiode tot aan 2027. Bijvoorbeeld het

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP), Natura2000 en KRW Zuid-Nederland. Rijkswaterstaat wenst rekening te houden met de capaciteit van de markt om de verhouding van vraag en aanbod in balans te houden en de markt niet te overvragen.

Wij zijn benieuwd of u problemen voorziet m.b.t. de balans tussen vraag en aanbod.

4 Vraagstukken

Dé uitdaging voor het programma KRW-ON is het realiseren van de KRW-maatregelen vóór juni 2027. De KRW is niet vrijblijvend. Het halen van de chemische en ecologische doelen vormt een verplichting waaraan Europese economische sancties zijn verbonden. Hierdoor betreft de mijlpaal van juni 2027 niet slechts een streefdatum.

Het inkooptraject staat naast de planningsuitdaging ook nog voor andere uitdagingen. Het merendeel van de KRW-maatregelen bevindt zich nog in de fase van planstudie, de maatregelen zijn geografisch verdeeld en zijn van verschillend karakter waardoor ontelbare opties tot clustering bestaan. Daarnaast staat het Rijkswaterstaatteam voor de uitdaging van de beheersing van de realisatiecontracten. Hierdoor is het wenselijk om de hoeveelheid contracten te beperken om de inspanning gedurende de contractbeheersing aan te laten sluiten op de beperkte capaciteit van Rijkswaterstaat (en Staatsbosbeheer). Dit vergt een secure afweging ten aanzien van de indeling en omvang van de realisatiecontracten en de volgorde en het tempo waarin deze contracten naar de markt worden gebracht.

Momenteel wordt door Rijkswaterstaat onderzocht wat de meest optimale in- en verdeling van de realisatiecontracten is, welke clusterings er mogelijk zijn, wat de gewenste doorlooptijden zijn, welke contract- en aanbestedingsvorm(en) hierbij horen, welke eisen dit stelt aan de markt en worden de belangrijkste risico's en kansen in beeld gebracht. Voor de verdere uitwerking van deze onderwerpen is Rijkswaterstaat ook nadrukkelijk geïnteresseerd in de visie van de marktpartijen. De zojuist benoemde onderwerpen zijn in de navolgende paragrafen uitgewerkt en toegelicht. In de vragenlijst zoals opgenomen in bijlage 1 zijn hieraan concrete vragen verbonden.

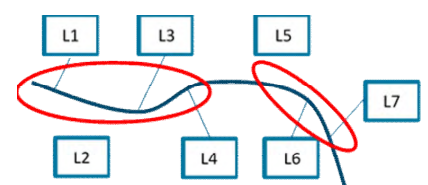
4.1 Indeling realisatiecontracten

Aansluitend bij hetgeen is aangegeven in § 3.4 worden de werkzaamheden gespreid en geclusterd naar de markt gebracht.

Voor de verdeling van de werkzaamheden zijn verschillende mogelijkheden zoals:

1. Horizontale verdeling (naar gebieden)

Hierbij worden de maatregelen geografisch geclusterd naar gebied. Dit betekent dat meerdere locaties, bestaande uit meerdere maatregelen (geul, strang, etc.) in een realisatiecontract worden samengevoegd (zie afbeelding 4).

2. Verticale verdeling (naar specialisatie)

Hierbij worden de maatregelen geclusterd naar de aard van de werkzaamheden (bijvoorbeeld aanleg NVO's, graven geulen, etc.) Dit kan betekenen dat op een locatie meerdere (specialistische) marktpartijen tegelijkertijd actief zijn. Andere indelingen zijn

Afbeelding 4: geografische clustering

wellicht ook mogelijk. Wij zijn benieuwd hoe u aankijkt tegen de indeling van de realisatiecontracten.

4.2 Hoeveelheid realisatiecontracten

Voor de beheersbaarheid wenst Rijkswaterstaat het aantal realisatiecontracten beperkt te houden (circa 8 á 12 stuks). Bij een gelijkmatige verdeling betekent dit dat de waarde per realisatiecontract circa 20 miljoen euro bedraagt. Tegelijkertijd is het inkoopbeleid van Rijkswaterstaat erop gericht het MKB zoveel mogelijk in de gelegenheid te stellen mee te dingen naar de opdracht(en). Wij kunnen ons voorstellen dat het genoemde bedrag voor het MKB aan de hoge kant is. Andere mogelijkheid is een mix te maken van bijvoorbeeld een aantal grote, middelgrote en kleinere contracten (bijvoorbeeld 3 van 40 miljoen euro, 3 van 20 miljoen euro en 4 van 5 miljoen euro). Diverse opties zijn mogelijk.

Wij zijn benieuwd wat voor u de gewenste hoeveelheid en omvang van de realisatiecontracten is.

4.3 Doorlooptijd van de realisatiecontracten

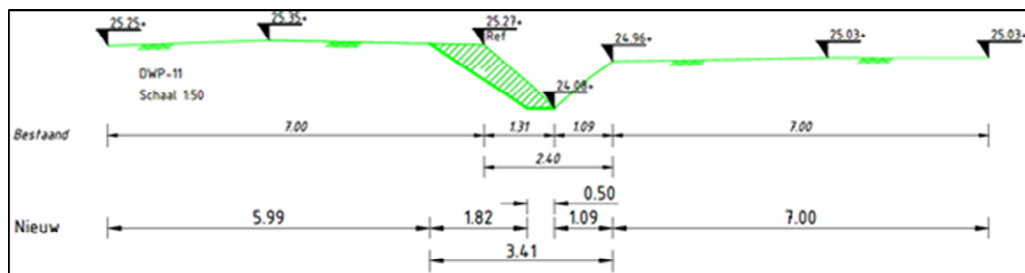
Rijkswaterstaat ziet mogelijk kansen in het vergroten van de doorlooptijd van de realisatiecontracten ten opzichte van de werkelijk benodigde tijd die nodig is om de werkzaamheden uit te voeren. Bijvoorbeeld: de werkzaamheden kunnen volgens de 'normale' planning in 1 jaar worden uitgevoerd maar de marktpartij krijgt hiervoor 3 jaar de tijd.

De verwachting is dat dit kansen biedt voor marktpartijen om bijvoorbeeld kosteneffectief en duurzaam met vrijkomende gronden om te gaan doordat ze eenvoudiger op de planning van andere werken kunnen worden afgestemd. Tevens biedt het marktpartijen de kans om optimalisaties binnen de doorlooptijd van het realisatiecontract door te voeren.

Wij zijn benieuwd hoe u aankijkt tegen het 'oprekken' van uitvoeringsperiodes en welke kansen dit biedt.

4.4 Contractvorm(en)

De inhoud van de KRW-maatregelen wordt door Rijkswaterstaat bepaald en afgestemd met Staatsbosbeheer en de stakeholders (o.a. grondeigenaren). Om tot overeenstemming met deze partijen te komen, is het huidige uitgangspunt dat de maatregelen tot op niveau Voorlopig Ontwerp (VO) door/namens Rijkswaterstaat worden uitgewerkt. Dat wil zeggen een maatvast ontwerp waarin de conditionering in is verwerkt en op basis waarvan de vergunningen met een lange doorlooptijd kunnen worden aangevraagd. In afbeelding 4 is een voorbeeld opgenomen van het beoogde uitwerkingsniveau.

Afbeelding 4: Beoogde uitwerkingsniveau maatregelen in realisatiecontracten

Tegelijkertijd wenst Rijkswaterstaat de marktpartijen voldoende vrijheid te bieden voor uitvoeringsaanpak (planning, fasering, uitvoeringsmethoden e.d.), materialisatie, innovatie en duurzaamheid waarbij de risico's eerlijk verdeeld zijn. Hiervoor verkend Rijkswaterstaat graag met de marktpartijen de meest passende contractvorm. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Bouwteam;
- Design & Construct;
- Engineering & Construct;
- RAW-bestek;
- Open posten contract;
- Hybride contracten;
- 2 fasen contract;
- Doen!
- Raamovereenkomst;
-

De contractvorm kan ook tussen realisatiecontracten verschillen.

Wij zijn benieuwd welke contractvorm(en) u het best passend vindt voor het programma KRW-ON.

4.5

Aanbestedingsvorm

Voor het aanbesteden van de realisatiecontracten zijn diverse aanbestedingsvormen mogelijk. Rijkswaterstaat is hierbij wel gebonden aan wettelijke kaders, namelijk de vigerende Europese en nationale wet- en regelgeving zoals vastgelegd in de Europese richtlijn: gunnen overheidsopdrachten (2014/24/EU), de Aanbestedingswet 2012 en de bijbehorende Algemene Maatregelen van Bestuur, zijnde de Gids Proportionaliteit, het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) en het Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW 2016).

Daarnaast is het inkoopbeleid van Rijkswaterstaat van toepassing. Dat betekent dat:

- De Marktvisie van toepassing is;
- Ingezet wordt op duurzaamheid;
- Het MKB zoveel mogelijk in de gelegenheid wordt gesteld mee te dingen naar de opdracht.

Bovenstaande maakt dat Rijkswaterstaat verplicht is voor opdrachten boven de drempelwaarde een Europese aanbestedingsprocedure te hanteren. Hierbij kan de openbare procedure of de niet-openbare procedure worden toegepast waarbij voorafgaand aan de inschrijving de geschiktheid van de gegadigden wordt vastgesteld. Indien voor de aanbesteding(en) meer dan 5 of 6 gegadigden wordt verwacht, wordt een nadere selectie toegepast.

Daarnaast is het mogelijk om een concurrentiegericht dialogo toe te passen. Ook is er een afgeslankte versie van de concurrentiegericht dialogo mogelijk (concurrentiegericht dialogo light) waarbij de procedure de mogelijkheid biedt tot het trechteren tot 4 gegadigden.

Ook is het mogelijk om niet elk realisatiecontract afzonderlijk doormiddel van een aanbesteding op de markt te brengen maar één of meerdere partijen op basis van een raamcontract te contracteren die vervolgens op basis van een verdeelsleutel of mini-competities wordt opgedragen.

Tevens geldt dat niet alle realisatiecontracten op dezelfde wijze aanbesteed hoeven worden. Een mix van procedures is denkbaar.

Wij zijn benieuwd welke aanbestedingsvorm(en) u het best passend vindt voor het programma KRW-ON.

4.6 (Technische) geschiktheidseisen en de beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV)

Rijkswaterstaat streeft ernaar overzichtelijke en eenduidige criteria te hanteren tijdens de aanbesteding(en). Dit door de lat niet hoger te leggen dan nodig is om de KRW-maatregelen uit te kunnen voeren. Om de technische of beroepsbekwaamheid van de inschrijvers te toetsen kunnen er geschiktheidseisen worden opgenomen in de aanbestedingsdocumenten. Aan de hand van deze eisen wordt dan getoetst of een gegadigde geschikt is om de opdracht uit te voeren. Dit kan bijvoorbeeld worden getoetst door middel van (een) referentie(s).

Voor een aantal maatregelen zal specialistische kennis op het gebied van ecologie vereist zijn, voor andere maatregelen zal deze specialisatie minder van belang zijn. Bijvoorbeeld wanneer er voornamelijk grondwerk wordt verricht. Hoe er met de variatie aan technische bekwaamheid omgegaan zal worden staat nog niet vast.

Voor de aanbesteding(en) geldt dat het gunningscriterium beste prijs kwaliteitsverhouding (BPKV) gehanteerd wordt waarbij gegund wordt op basis van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI). Inschrijvingen worden hierdoor beoordeeld op de aangeboden prijs-/kwaliteitverhouding. Zo helpt BPKV Rijkswaterstaat de innovatiekracht en de creativiteit van de markt beter te benutten. De te hanteren gunningscriteria dienen meerwaarde te geven voor Rijkswaterstaat, competitie op te leveren bij de inschrijvers en dienen verschillen in kwaliteit aan te tonen. Rijkswaterstaat is voor het programma KRW-ON aan het verkennen op welke onderdelen sprake is van onderscheidend vermogen.

Wij zijn benieuwd op basis van welke criteria u zich zou willen kunnen onderscheiden in de aanbestedingen.

4.7 Kansen en Risico's

Een eerste inventarisatie van **risico's** door Rijkswaterstaat levert het volgende beeld op:

- De planning juni 2027 wordt niet gehaald.
- Er vindt een (grote) opstuwung van werkzaamheden richting 2027 plaats.
- Hinder voor de omgeving.
- De contract- en aanbestedingsvormen bieden te weinig ruimte voor inbreng en optimalisatie door de marktpartijen.
- Onvoldoende balans tussen vraag en aanbod waardoor capaciteitsgebrek ontstaat binnen de aannemerij.

Wij zijn benieuwd hoe u tegen deze risico's aankijkt, welke belangrijke risico's u ziet en hoe wij hier het beste mee om kunnen gaan.

Kansen die Rijkswaterstaat op dit moment ziet voor het programma KRW-ON zijn:

- Innovatie en duurzaamheid (o.a. duurzame materialen, inzet duurzaam materieel, slimme uitvoeringfaseringen, ook in relatie tot omliggende werkzaamheden).
- Synergie met andere projecten in en langs de rivieren, zoals het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en natura 2000 opgaven.
- Lerend vermogen door de lange realisatietermijn.

Wij zijn benieuwd of u deze kansen met ons deelt, welke kansen u ziet en hoe die het beste verzilverd kunnen worden.

Bijlage 1: Vragenlijst

Separaat bijgevoegd.

Bijlage 2: Gebiedskaarten

Separaat bijgevoegd.